

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET
OPIS predmeta

Šifra predmeta: DT-05	Naziv predmeta: TEOLOGIJA SAKRAMENATA I		
Ciklus: Integrirani	Godina: V.	Semestar: zimski	Broj ECTS kredita: 4
Status: Obvezni		Ukupan broj sati: 60	
Sudionici u nastavi	Nastavnici i suradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduvjet za upis:	Teologija sakramenata je planirano stavljena u petu završnu godinu teološkog studija i za upis pretpostavlja minimalne teološke kompetencije potrebne koje se stječu studijem trinitarne teologije, kristologije i biblijskih znanosti i sl.		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>Svrha kolegija je osvijetliti antropološki temelj i stvarnost sakramenata u njihovoj simbolici i milosnom djelovanju Boga Oca po Prasakramentu Isusu Kristu u Crkvi kao općem sakramentu, aktualizacijom Duha Svetoga.</p> <p>Konkretni cilj ovog kolegija je omogućiti studentima temeljno katoličko dogmatsko-teološko shvaćanje sakramenata općenito i inicijacije posebno iz različitih aspekata: biblijski temelj, teološko-povijesni razvoj, antropološki, kristološki, pneumatološki, eklesiološki i ekumenski vid.</p> <p>U prvom semestru se obrađuju dvije temeljne cjeline: uvodna teologija sakramenata općenito i sakramenti inicijacije (krštenje, potvrda i euharistija). U postupnom hodu polazi se od današnjeg poimanja sakramenata pa preko biblijskog utemeljenja, povijesnog razvoja do sustavne teologije sakramenata (materije i forme, učinkovitoj djelotvornost ex opere operato, neizbrisivom pečatu, ...) na temeljima dokumenata Drugog vatikanskog sabora, Tridentinuma i sl.</p>		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sakramentalni okvir općenito (14): Sakramentalnost Krista i Crkve (1), pojam sakrament u teološkoj povijesti (1), antropološki temelji sakramenata (2), izravna i neizravna Kristova baština (1), odnos sakramentalnog znaka i riječi (2); ex opere operato – ex opere operantis (2); sakramentalni učinci s posebnim osvrtom na character indelebilis (2), sakramentalna relacija djelitelj – primatelj; odnos sakramenata i sakramentalna; ekumenski vid (2) 2. Inicijacija – teologija krštenja (10): biblijsko utemeljenje (2), povijesno dogmatski razvoj (4), sustavna teologija krštenja; učinci, nužnost, ekumenski vid (4) 3. Teologija potvrde (8): pitanje sakramentalnosti potvrde (1), povijesno-dogmatski razvoj s posebnim naglaskom na reformatorsko osporavanje (3), sustavni pogled na sadržaj i učinak, posvećenje i osposobljavanje za apostolat, djelitelj i primatelj (4) 4. Teologija euharistije (24): biblijske slike i ustanovljenje (4), povijesno-dogmatski razvoj s posebnim osvrtom na pitanje 		

	nazočnosti (transupstancijacije) i interpretacija realizma i simbolizma, te reformatorske teologije (10), kristološka-pneumatološka i ekleziološka dimenzija euharistije (6), učinci, nužnost euharistije, ekumenski vid (4)
Ishodi učenja:	<p>Znanje:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Prepoznati važnost govora simbola i znaka u katoličkoj teologiji sakramenata2. Protumačiti značenje temeljnih pojmova iz teologije sakramenata3. Objasniti nastanak, teološki smisao i razvoj kršćanske inicijacije4. Vrtjednovati različite pristupe sakramentima: teološki, pastoralni, moralni.5. Dopuniti svoje teološko znanje stečeno u drugim srodnim teološkim traktatima. <p>Vještine i kompetencije: Sposobnost razumijevanja sakramentalne povezanosti Isusa Krista kao Prasakramenta i utemeljitelja sakramenata s Crkvom kao općim sakramentom spasenja u kojoj se sakramenti slave snagom vjere.</p>
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i aktivno sudjelovanje na nastavi
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje – 20 % Pismeni kolokvij – 30 % Usmeni ispit – 50 %
Literatura:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none">1. IKIĆ N., Teologija sakramenata. Gorući grm sakramentalne milosti, KBF Sarajevo – Glas Koncila Zagreb, 2012.2. MATELJAN A., Otajstvo susreta, temeljna sakramentologija, CUS, Split, 2010.3. TESTA B., Sakramenti Crkve, Zagreb, 2009.4. COURTH F., Sakramenti – priručnik za teološki studij i praksu, Đakovo, 1997.5. SCHILLEBECKX E.H., Krist – sakrament susreta s Bogom, Priručnici, KS, Zagreb 19766. MÜLLER G. L., Katholische Dogmatik für Studium und Praxis der Theologie, Herder, Freiburg – Basel – Wien, 2007.7. RAHNER K., Kirche und Sakramente, Herder, Freiburg – Basel – Wien, 1961.8. BENEDIKT XVI., Sacramentum caritatis – sakrament ljubavi, KS, Zagreb, 2008. Dokumenti 146.9. IVAN PAVAO II., Večera Gospodnja, KS, Zagreb, 1980., Dokumenti 58.

10. IVAN PAVAO II., Enciklika Ecclesia de eucharistia, KS, Zagreb, 2003. Dokumenti 134.
11. IVAN PAVAO II., Apostolsko pismo Ostani s nama, Gospodine, KS, Zagreb, 2005. Dokumenti 138.

Dopunska:

1. GOLUB I., Euharistija: sustavno-spekulativna teologija, Zagreb, 1968.
2. TAMARUT A., Euharistija – otajstvo vjere i dar života, Zagreb, 2004.;
3. MATELJAN A., Otajstvo poslanja. Sakrament potvrde, Split, 2004.
4. SCHNITZLER TH., O značenju sakramenata, Herder – Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1998.
5. RATZINGER J., Bog je s nama. Euharistija: središte života, Verbum, Split, 2004.
6. TAMARUT A., Da bismo imali udjela s Kristom. Izabrane teme iz sakramentalne teologije, Glas Koncila, Zagreb, 2009.